

EUROPA-
KOMMISSIONEN

UNIONENS HØJTSTÅENDE
REPRÆSENTANT FOR
UDENRIGSANLIGGENDER
OG SIKKERHEDSPOLITIK

Bruxelles, den 25.3.2020
JOIN(2020) 5 final

ANNEX

BILAG

til

FÆLLES MEDDELELSE TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

EU-handlingsplan om menneskerettigheder og demokrati 2020-2024

I EU-handlingsplanen om menneskerettigheder og demokrati 2020-2024 fastsættes EU's og medlemsstaternes mål og prioriteter på dette område i forbindelserne med alle tredjelande. Menneskerettigheder og demokrati vil blive fremmet på en konsekvent og sammenhængende måde inden for alle områder af EU's optræden udadtil (f.eks. handel, miljø og udvikling).

En effektiv gennemførelse af målene i handlingsplanen forudsætter, at EU og medlemsstaterne yder en **koordineret indsats** under hensyntagen til de forskellige institutionelle roller og beføjelser som varetages af den højstående repræsentant/næstformand (HRNF) bistået af EU-Udenrigstjenesten, Europa-Kommissionen, Rådet og medlemsstaterne. EU's særlige repræsentant for menneskerettigheder vil forblive en vigtig politisk aktør og spille en central rolle for styringen af handlingsplanens gennemførelse, således at der opnås varige fremskridt. Europa-Parlamentet har en særlig og vigtig rolle, når det gælder om at fremme menneskerettigheder og demokrati.

Handlingsplanen fastsætter de overordnede prioriteter for og mål med EU's menneskerettighedspolitik for de næste fem år. Målene i handlingsplanen skal omsættes og gennemføres på alle niveauer: det nationale, regionale og multilaterale niveau. Rent praktisk vil de **fem indsatsområder** blive gennemført i partnerlande.

Over 140 **EU-delegationer og EU-kontorer** rundt om i verden og **medlemsstaternes ambassader** vil stå i forreste række, når det gælder gennemførelsen, idet prioriteterne og målene skal tilpasses de lokale forhold og de resultater, der vil fremgå af rapporteringen. Inden for handlingsplanens rammer vil EU-delegationerne i samarbejde med medlemsstaterne fastsætte konkrete prioriteter for en femårig periode i de lande, hvor de opererer. Arbejdet vil blive understøttet af **solide finansielle og politiske ressourcer**. Programmer og projekter på nationalt, regionalt og globalt niveau samt missioner og operationer, der hører under den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, vil bidrage til, at målene nås.

Hvis målene skal nås, må der på systematisk og koordineret vis gøres brug af **alle de instrumenter**, EU har til sin rådighed, bl.a.:

- **politiske dialoger, menneskerettighedsdialoger og sektorpolitiske dialoger** med partnerlande og regionale organisationer
- dialoger og observatørmissioner med henblik på at gennemføre EU's **generelle præferenceordning (GSP)**
- tematiske og geografiske instrumenter under den **flerårige finansielle ramme for 2021-2027** (de særlige ordninger for projekter og programmer vil afhænge af konteksten)
- tiltag i **multilaterale og regionale menneskerettighedsfora**: EU-ledede tematiske og geografiske resolutioner, der handler om en bred vifte af menneskerettighedsspørgsmål, støtte til andre relevante resolutioner, EU-erklæringer og EU-interventioner, deltagelse i interaktive dialoger, offentlige debatter og offentlig orientering samt arrangementer til støtte for menneskerettigheder og demokrati
- **forsvar af menneskerettigheder og demokrati: offentligt diplomati og formidling**, oplysningskampagner, offentlige erklæringer og demarcher, der fordømmer overtrædelser af menneskerettighederne, og anerkendelse af de foranstaltninger, der træffes for at fremme og beskytte menneskerettighederne
- observation af **retssager** mod menneskerettighedsforkæmpere
- **EU's 13 retningslinjer vedrørende menneskerettigheder**¹ – instrumenter og værktøjer til EU-delegationerne og medlemsstaternes ambassader, som skal fremme EU's menneskerettighedspolitikker

¹ https://eeas.europa.eu/generic-warning-system-taxonomy/404_en/8441/Human%20Rights%20Guidelines.

- valgobservation og opfølgning herpå
- løbende **dialog** med civilsamfundet, menneskerettighedsorganisationer og erhvervslivet
- samarbejde og koordinering med **multilaterale menneskerettighedsorganer og FN's traktatorganer på menneskerettighedsområdet.**

I. BESKYTTELSE OG STYRKELSE AF INDIVIDET

Ved beskyttelse og styrkelse af individet forstås, at alle fuldt ud kan nyde godt af borgerlige og politiske rettigheder samt af økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder. En styrkelse af alle menneskers muligheder ("ingen lades i stikken") indebærer, at alle skal kunne udnytte deres fulde potentiale som ligeværdige og aktive medlemmer af samfundet. Retsstatsprincippet er hjørnesteinen i social samhørighed, solidaritet og tillid både mellem staten og den enkelte borger og borgerne imellem.

- **gennemførelsesmidler:** politisk dialog; menneskerettighedsdialoger; sektorpolitiske dialoger; observatørmisioner som led i GSP Plus/"alt undtagen våben" (EBA); anvendelse af de relevante EU-retningslinjer vedrørende menneskerettigheder med særlige værktøjer til at nå tematiske mål; resolutioner i Menneskerettighedsrådet og FN's Generalforsamlings 3. komité; tematiske og geografiske finansielle instrumenter (relevante programmer og projekter); direkte støtte til menneskerettighedsforkæmpere; observation af retssager; fortalervirksomhed for ratificering og gennemførelse af relevante konventioner og valgfrie protokoller i FN-regi og ILO-regi; erklæringer om overtrædelser og krænkelse af menneskerettigheder; offentligt diplomati og målrettede kampagner, konferencer og andre arrangementer og dialog med civilsamfundet og andre ikkestatslige aktører.

A. Beskyttelse af mennesker og afskaffelse af uligheder, diskrimination og udstødelse

- Arbejde for at få afskaffet dødsstraf overalt i verden. Insistere på overholdelse af minimumsstandarder i lande, hvor dødsstraf stadig benyttes, og arbejde for et henrettelsesmatorium som et første skridt i retning af en afskaffelse.
- Stræbe efter at få udryddet tortur globalt gennem forebyggelse, forbud, ansvarliggørelse og erstatning til ofre, bl.a. ved at fremme alliancen for torturfri handel.
- Støtte menneskerettighedsforkæmpere og deres juridiske repræsentanter og tage højde for konsekvenserne af deres arbejde for deres familier. Arbejde for at sikre en positiv anerkendelse af den vigtige rolle, menneskerettighedsforkæmpere spiller. Rejse individuelle sager vedrørende bl.a. ejendomsret til jord, arbejdstagerrettigheder, naturressourcer, miljøspørgsmål, klimaforandringer og sager som følge af virksomheders krænkelse.
- Øge indsatsen for at bekæmpe enhver form for forskelsbehandling, herunder på grund af køn, race, etnisk eller social oprindelse, religion eller tro, politiske eller andre anskuelser, handicap, alder, seksuel orientering og kønsidentitet, og fortsat opfordre alle stater til at respektere, beskytte og overholde menneskerettighederne for personer, der tilhører mindretal, herunder nationale, etniske, religiøse eller sproglige mindretal.
- Arbejde for at udrydde, forebygge og beskytte mod seksuel og kønsbaseret vold, herunder skadevoldende normer og praksisser såsom kvindelig kønslemlæstelse, drab på pigebørn,

børneægteskaber, tidlige ægteskaber, tvangsægteskaber og forskelsbehandling. Slå til lyd for, at Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet (Istanbulkonventionen) hurtigt ratificeres og gennemføres.

- Arbejde for den fulde og reelle gennemførelse af Beijinghandlingsprogrammet og handlingsprogrammet fra den internationale konference om befolkning og udvikling² samt resultatet af revisionskonferencerne og fortsat forsvare retten til seksuel og reproduktiv sundhed og andre rettigheder.
- Øge indsatsen for at forebygge og bekæmpe enhver form for diskrimination af lesbiske, bøsser, biseksuelle, transkønnede og interseksuelle (LGBTI), herunder LGBTI-fobisk vold og hadefulde tale.
- Fremme foranstaltninger til at forebygge, bekæmpe og sætte ind over for enhver form for vold mod børn. Bistå partnerlande med at opbygge og styrke systemer til børns beskyttelse. Fremme udviklingen af alternativ pleje af god kvalitet og omlægningen fra institutionspleje til familiepleje og pleje i lokalmiljøet af børn, som ikke kan være hos deres forældre.
- Fremme den særlige beskyttelse, som migranter, flygtninge, internt fordrevne og statsløse personer er berettiget til. Støtte foranstaltninger til forbedring af integration, social samhørighed og adgang til grundlæggende ydelser af ordentlig kvalitet.
- Fremme foranstaltninger, der begrænser den høje risiko for alvorlige konsekvenser af klimaforandringer og biodiversitetstab for udøvelsen af menneskerettigheder, f.eks. retten til liv, sundhed, vand, fødevarer, bolig og en rimelig levestandard, herunder fordrevne personers vanskeligheder som følge af klimaforandringer.
- Støtte en menneskerettighedsbaseret tilgang til migrationsstyring og styrke staternes, civilsamfundets og FN-partners kapacitet til at gennemføre en sådan tilgang.

B. En styrkelse af mennesker

- Hjælpe de statslige myndigheder med at sikre alle en retlig identitet, især ved at sikre universel fødselsregistrering.
- Sikre en meningsfuld deltagelse på alle niveauer af børn og unge i beslutninger, som påvirker dem, herunder i udformningen og gennemførelsen af EU's politikker.
- Opfordre partnerlande til at ratificere og gennemføre FN-konvention om rettigheder for personer med handicap. Bistå med at forebygge og afskaffe holdningsmæssige, institutionelle og miljømæssige forhindringer. Sikre adgang til infrastruktur, transport og informations- og kommunikationsteknologi (IKT) og sikre inklusive tjenester såsom uddannelse, herunder fjernundervisning, sundhedspleje samt adgang til retlig prøvelse og beskæftigelse.
- Støtte oprindelige folk ved at fremme deres deltagelse i relevante menneskerettigheds- og udviklingsprocesser og ved at fastholde princippet om frivilligt, forudgående og informeret samtykke i alle beslutninger, som påvirker dem.

²https://www.un.org/en/development/desa/population/migration/generalassembly/docs/globalcompact/A_CONF.177_20.pdf.

C. Fremme af grundlæggende frihedsrettigheder og styrkelse civilsamfundets råderum og det politiske rum

- Fremme et sikkert og gunstigt miljø for civilsamfundet som en aktør med egne rettigheder, herunder langsigtet strategisk støtte til kapacitetsopbygning og meningsfuld inddragelse af civilsamfundet på nationalt, regionalt og globalt niveau.
- Udvikle værktøjer til at opdage og reagere på tidlige tegn på, at det borgerlige råderum og civilsamfundets råderum lukkes ned, bl.a. brugen af digitale teknologier og terrorbekæmpelsesforanstaltninger, idet der tages udgangspunkt i bedste praksis, og støtte bestræbelser på at afværge en nedlukning samt værktøjer til at holde øje med mulighederne for at åbne det borgerlige råderum.
- Beskytte ytringsfriheden, mediefriheden og pluralismen både online og offline. Oplyse offentligheden og fremme den offentlige debat om foranstaltninger til bekæmpelse af desinformation
- Bidrage til journalisters sikkerhed og beskyttelse ved at fordømme angreb. Sikre, at de personer, der intimideres eller trues, får hjælp via EU's beskyttelsesmekanismer for menneskerettighedsforkæmpere. Støtte medieinitiativer og appellere til statslige myndigheder om at forebygge og fordømme sådanne former for vold og træffe effektive foranstaltninger til at få sat en stopper for straffrihed.
- Forebygge og reagere på overtrædelser af retten til frit at deltage i fredelige forsamlinger og til foreningsfrihed, bl.a. i tilfælde hvor civilsamfundsorganisationer, arbejdstagere og arbejdsgivere er berørt.
- Opfordre til dialog og fredelig løsning af politiske kriser og masseprotester i overensstemmelse med menneskerettighedsstandarder. Opbygge civilsamfundets og de politiske aktørers evne til at reagere på klager fra spontant opståede borgerbevægelser.
- Nå ud til religiøse og trosbaserede aktører og vurdere, hvordan de kan deltage i fredsskabende initiativer, initiativer på tværs af religioner samt i forsoning og mægling, og skabe synergier med igangværende FN-initiativer.
- Støtte bestræbelser på at beskytte den akademiske frihed, uddannelsesinstitutionernes selvstændighed samt deres kapacitet til at tilbyde onlinekurser og fjernundervisning til personer.

D. Fremme retsstatsprincippet og en retfærdig retspleje

- Fremme retsstatsprincippet i partnerlande og retten til retfærdig rettergang for at sikre, at menneskerettighederne overholdes i retsplejen.
- Forbedre adgangen til domstolsprøvelse og til juridisk bistand, herunder retshjælp, idet der fokuseres på personer i de mest sårbare situationer, bl.a. ved hjælp af digital teknologi.
- Støtte indførelsen af alternative tvistbilæggelsesmekanismer som et middel til at reducere juridiske, praktiske eller andre hindringer for, at ofre for menneskerettighedsovertrædelser kan få adgang til retlig prøvelse.
- Støtte udviklingen af børnevenlig retspleje for alle børn, der kommer i kontakt med retsvæsenet og fratages deres frihed.

- Støtte forbedringen af fængselsforholdene og behandlingen af frihedsberøvede personer i overensstemmelse med internationale fængselsstandards.

E. Bekæmpelse af manglende ansvarlighed, bekæmpelse af straffrihed og støtte til retsopgør

- Udvikle en ny tværgående global EU-menneskerettighedssanktionsordning til at tackle alvorlige overtrædelser og krænkelse af menneskerettighederne verden over.
- Udvikle EU's tilgange til at sikre, at de rette drages til ansvar, især for alvorlige overtrædelser og krænkelse af menneskerettighederne, ved at koble nationale og internationale bestræbelser sammen og tage udgangspunkt i EU's politikker, f.eks. vedrørende børn og væbnede konflikter, overlevende ofre for seksuelle overgreb i forbindelse med konflikter, retsopgør, bekæmpelse af tortur og anden mishandling og Den Internationale Straffedomstol.
- Støtte landenes egne initiativer til bekæmpelse af straffrihed for overtrædelser og krænkelse af menneskerettighederne og støtte retsopgørsprocesser, bl.a. ved at styrke forbindelserne til FN.
- Fremme fortsat politisk tilsagn om og praktisk anvendelse af begrebet "ansvar for at beskytte" ("R2P") ved at fremme dialog og deltagelse i FN-regi og ved at anvende begrebet som et analytisk værktøj på bestemte landesituationer³.
- Bekæmpe straffrihed for lovovertrædere, der er involveret i menneskehandel, med henblik på forebyggelse og fuldstændig udryddelse af fænomenet. Hjælpe og beskytte ofre, især kvinder og børn.

F. Styrkelse af økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder og arbejdstagerrettigheder

- Styrke sammenhængen mellem menneskerettighederne og miljøet, herunder klimaforandringer, i EU's optræden udadtil. Støtte arbejdet med at skabe større bevidsthed om konsekvenserne af klimaforandringer og miljøproblemer for menneskerettighederne.
- Integrere økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder samt arbejdstagerrettigheder i EU's menneskerettighedsdialog med partnerlande, samtidig med at der sikres synergier med andre høringer og GSP Plus-observatørmissioner/EBA-observatørmissioner.
- Fremme en politik om nultolerance over for børnearbejde og bekæmpelsen af tvangsarbejde, bl.a. ved at støtte partnerskaber på alle niveauer og arbejdstagerrettigheder i EU's handelsforbindelser, fremme rettidig omhu i forbindelse med menneskerettigheder i globale forsyningskæder og støtte bestræbelser på at få ratificeret ILO's protokol om tvangsarbejde.
- Støtte de offentlige myndigheders rolle i vedtagelsen og håndhævelsen af miljøregler, der har til formål at sikre en sikker, ren, sund og bæredygtig udvikling, bl.a. ved at fremme god forvaltningsskik inden for forvaltningen af naturressourcer og retsstatsprincippet, adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningstagningen og adgang til domstolsprøvelse i klima- og miljøspørgsmål.

³ <https://www.un.org/en/genocideprevention/about-responsibility-to-protect.shtml>.

- Bistå de statslige myndigheder med udarbejdelsen og gennemførelsen af love, regler og politikker om fødevarer, jord, naturressourcer, boliger og ejendomme, der værner om menneskerettighederne.
- Støtte universel adgang til sikkert drikkevand og sanitet og understrege menneskerettighedsdimensionen på disse områder.
- Begrænse uligheder ved at fremme adgangen til sociale tjenester uden forskelsbehandling, herunder sundhedspleje og uddannelse af ordentlig kvalitet og til rimelig pris (også online), og opbygge fagfolks evne til at afhjælpe de særlige behov hos kvinder, mænd, LBTI-personer, børn, personer med handicap, migranter, flygtninge og personer i sårbare situationer.
- Fremme lige adgang til forebyggende sundhedspleje og retten til at modtage lægehjælp til enhver tid og især i tilfælde af kriser.
- Fremme anstændigt arbejde og et fremtidigt arbejdsmarked med mennesket i centrum ved hjælp af en ajourført EU-tilgang, der sikrer respekt for de grundlæggende principper og rettigheder på arbejdet, retten til sikre og sunde arbejdsvilkår og en arbejdsverden uden vold og chikane. Fremme social dialog og ratificeringen og den effektive gennemførelse af ILO-konventioner og ILO-protokoller. Styrke ansvarlig ledelse i globale forsyningskæder og adgangen til social beskyttelse.
- Forbedre arbejdsvilkårene for vandrende arbejdstagere, bl.a. ved at udrydde alle former for tvangsarbejde og udnyttelse. Styrke vandrende arbejdstagere, især kvinder, og deres lokalsamfund, således at de kan forsvare deres rettigheder, indberette krænkelse, gå til domstolene og organisere fortalervirksomhed.

II. OPBYGNING AF ROBUSTE, INKLUSIVE OG DEMOKRATISKE SAMFUND

Respekten for menneskerettigheder er et væsentligt element i robuste, inklusive og demokratiske samfund. Sådanne samfund bygger på uafhængige medier, ansvarlige institutioner, repræsentative parlamenter og engagerede borgere, og de skaber et sikkert og gunstigt miljø for civilsamfundet og uafhængige medier, som sikrer, at der skabes opmærksomhed om problemer, at politikker kan påvirkes, at der kan holdes øje med beslutningstagerne, og at disse kan stilles til ansvar.

- **gennemførelsesmidler:** politisk dialog; menneskerettighedsdialoger; valgobservationsmissioner og opfølgning herpå; civile og militære missioner under den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik; målrettet uddannelse til EU-ansatte i delegationerne; anvendelse af relevante EU-retningslinjer vedrørende menneskerettigheder med særlige værktøjer til at nå tematiske mål; tematiske resolutioner i Menneskerettighedsrådet og FN's Generalforsamlings 3. komité; tematiske og geografiske finansielle instrumenter (relevante programmer og projekter); fortalervirksomhed for ratificering og gennemførelse af relevante FN-konventioner og valgfrie protokoller; erklæringer om overtrædelser og krænkelse af menneskerettigheder; offentligt diplomati og målrettede kampagner, konferencer og andre arrangementer og dialog med civilsamfundet og andre ikkestatslige aktører.

A. Fremme af demokratiske, ansvarlige og gennemsigtige institutioner

- Støtte magtens tredeling og domstolenes uafhængighed og upartiskhed og fremme retsvæsenets effektivitet, kvalitet og ansvarlighed og forfatningsgarantier i partnerlande.

- Øge integriteten i valgprocesser ved at støtte uafhængige nationale valgobservationer og deres regionale og internationale netværk og ved at styrke kapaciteten i valgforvaltningsorganer og offentlige forvaltninger.
- Følge op på henstillingerne fra EU's og OSCE's valgobservationsmissioner ved anvendelse af både politiske værktøjer og samarbejdsværktøjer. Fremme en fælles tilgang til opfølgning i det internationale observatørsamfund, især med Den Afrikanske Union og FN.
- Udvikle og finjustere valgobservationsmetoder til at holde øje med og vurdere brugen af sociale medier og andre digitale teknologier i løbet af valgkampagner i overensstemmelse med internationale standarder for at være beredt på og foregribe forsøg på at fordreje valg.
- Støtte udviklingen af en rammepolitik, hvor valg og demokratiske processer følger de samme regler både offline og online, og hjælpe med at opbygge kapaciteten til at gennemføre disse regler. Bygge videre på EU's egen indsats på området, bl.a. på handlingsplanen for bekæmpelse af desinformation⁴, Kommissionens valgpakke⁵, adfærdskodeksen for desinformation⁶ og den kommende europæiske handlingsplan for demokrati.
- Yde omfattende bistand til forebyggelse og bekæmpelse af korruption ved at støtte reformer af den offentlige forvaltning, effektive strategier for korruptionsbekæmpelse og relevante retsregler, bl.a. beskyttelse af whistleblowere, specialiserede organer, parlamenter, uafhængige medier og civilsamfundet, og udarbejde retningslinjer for korruptionsbekæmpelse. Støtte ratificeringen og gennemførelsen af FN's konvention mod korruption.
- Hjælpe parlamentariske institutioner til at øge deres kapacitet til at udøve tilsyns-, lovgivnings- og budgetopgaver, herunder ved peer-to-peer-udvekslinger.
- Støtte e-forvaltningsinitiativer for at gøre den offentlige sektor mere gennemsigtig og ansvarlig og derved øge offentlighedens tillid til regeringerne.

B. Fremme af åbne, inkluderende, deltagerbaserede og repræsentative beslutningsprocesser

- Øge den meningsfulde deltagelse af kvinder og unge i al deres mangfoldighed i alle områder af det offentlige liv, bl.a. ved at slå til lyd for, at de medtages på politiske partiers lister for mandater, der kan vindes, og ved at opbygge kandidaternes evner.
- Øge politiske partiers og tilsynsmyndigheders kapacitet, navnlig i konfliktramte områder og områder, der befinder sig i en overgangssituation. Støtte alliancer på tværs af partier og multilaterale dialoger om politiske emner af fælles interesse.
- Udvikle pluralistiske partisystemer og politiske partiers kapacitet på en upartisk måde ved at bistå med anvendelsen af internationale standarder for gennemsigtig partifinansiering, internt demokrati og inklusivitet i valget af kandidater og embedsmænd. Støtte udviklingen af adfærdskodekser, der går på tværs af partier og har til formål at forhindre valgrelateret vold, og parlamentets kapacitet til at beskytte og forsvare menneskerettighederne og demokratiet.

⁴ https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/action_plan_against_disinformation.pdf.

⁵ https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/eu-citizenship/electoral-rights_en#electionsnetwork.

⁶ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/code-practice-disinformation>.

- Fremme civilsamfundets rolle, for så vidt angår tilsyn og ansvarlighed i både den offentlige og den private sektor, ved at fremme brugen af onlineteknologi.
- Fremme aktivt medborgerskab og deltagelse i det offentlige og politiske liv. Folkeoplysning, bl.a. ved hjælp af fjernundervisning, og tiltag til at øge onlinemediekendskabet bør især rettes mod kvinder, børn, unge, personer med et handicap, personer, der tilhører mindretal, oprindelige folk og andre personer i sårbare situationer.

C. Støtte til uafhængige og pluralistiske medier, adgang til oplysning og bekæmpelse af desinformation

- Støtte lovgivningsinitiativer om adgang til oplysning, retten til privatlivets fred og beskyttelse af personoplysninger i overensstemmelse med europæiske og internationale standarder og den effektive gennemførelse heraf.
- Beskytte mediefriheden og mediepluralismen ved at støtte uafhængige medier og fremme adgangen til pålidelige oplysninger. Støtte uafhængige medier, undersøgende journalistik og civilsamfundet i overvågningen af regeringens resultater med hensyn til god regeringsførelse og pligten til at overholde menneskerettighederne.
- Fremme bestræbelser på at bekæmpe desinformation, hadefuld tale, ekstremistisk og terrorrelateret indhold, herunder ved hjælp af onlinemediekendskab og digitale færdigheder. Støtte uafhængige undersøgelser, uafhængig forskning og undersøgende journalistik, også på lokalt plan.
- Fremme princippet om, at alle uden forskelsbehandling skal have fri, sikker, prismæssigt overkommelig og let adgang til internettet. Bekæmpe nedlukning af adgangen til internettet, især i forbindelse med valg og overtrædelser af menneskerettighederne.

D. Styrke en menneskerettigheds- og deltagerorienteret tilgang til konfliktforebyggelse og kriseløsning

- Støtte unges (især unge kvinders) inklusion og deltagelse i alle bestræbelser på at forhindre konflikter og skabe og bevare fred.
- Opbygge kapaciteten i civilsamfundsorganisationer og civile bevægelser på græsrodsniveau til løbende at overvåge og dokumentere overtrædelser og krænkelse af menneskerettighederne, også i konfliktsituationer.
- Fortsat styrke forbindelsen mellem menneskerettigheder, sikkerhed og klimaforandringer — sidstnævnte er en potentiel trusselsmultiplikator — i politiske dialoger, konfliktforebyggelse, udviklingsarbejde, humanitære aktioner samt strategier til reduktion af katastroferisici.
- Effektivt gennemføre EU's strategiske tilgang til kvinder, fred og sikkerhed.
- Fortsat integrere problemer vedrørende menneskerettigheder, børn og væbnede konflikter i alle aspekter af EU's reaktion på konflikter og kriser, navnlig i forbindelse med missioner og operationer under den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik ("FSFP"), mægling, reformer af sikkerhedssektoren og konfliktforebyggelse.
- Intensivere bestræbelserne på at forebygge og stoppe alvorlige krænkelse af børn, der er berørt af væbnede konflikter, og støtte bestræbelserne på demobilisering, langsigtet rehabilitering og reintegrering, bl.a. ved at bygge videre på eksisterende FN-mekanismer.

- Yderligere styrke sammenhængen mellem EU's menneskerettigheds- og krisereaktionspolitikker og tiltag såsom FSFP-missioner og -operationer, reform af sikkerhedssektoren og EU's landestrategier for menneskerettigheder og demokrati.
- Udvikle en EU-politik om rettidig omhu i forbindelse med menneskerettigheder for at sikre, at EU's støtte til sikkerhedssektoren, herunder i forbindelse med FSFP-missioner og -operationer, er i overensstemmelse med international menneskerettighedslovgivning og den humanitære folkeret, hvor dette er relevant.
- Fortsat udbyde særlige uddannelsesmoduler i humanitær folkeret til tredjelandes væbnede styrker gennem EU's militære uddannelsesmissioner.

III. FREMME AF ET GLOBALT SYSTEM FOR MENNESKERETTIGHEDER OG DEMOKRATI

Det er centralt i EU's forpligtelse til at styrke multilateralisme at fremme et globalt system for menneskerettigheder og demokrati. EU's strategiske reaktion på en international situation i forandring er at styrke sammenhængen og enheden i multilaterale fora, at udbygge bilaterale partnerskaber og at opbygge nye koalitioner på tværs af regioner.

- **gennemførelsesmidler:** politisk dialog; menneskerettighedsdialoger; sektorpolitiske dialoger og GSP Plus-observatørmissioner/EBA-observatørmissioner, tematiske og geografiske resolutioner i Menneskerettighedsrådet og FN's Generalforsamlings 3. komité; tematiske og geografiske finansielle instrumenter (relevante programmer og projekter); fortalervirksomhed for ratificering og gennemførelse af relevante konventioner og valgfrie protokoller i FN- og ILO-regi; fortalervirksomhed for øget fokus på konsekvenserne af miljøforringelser og klimaforandring for menneskerettighederne; målrettet uddannelse til EU-ansatte i delegationerne; værktøjskasse: en rettighedsbaseret tilgang, som omfatter alle menneskerettigheder, til EU's udviklingssamarbejde; erklæringer om overtrædelser og krænkelse af menneskerettigheder; demarcher; offentligt diplomati og målrettede kampanjer, konferencer og andre arrangementer og dialog med civilsamfundet, andre ikkestatslige aktører og erhvervslivet.

A. Multilateralt samarbejde

- Skabe et mere fleksibelt netværk af partnere, bl.a. ved emnebaseret deltagelse. Skabe kontakt til nye partnere, prioritere opbygningen af koalitioner med regionale grupper om udvalgte resolutioner og styrke forbindelserne med ligesindede lande.
- På et tidligt tidspunkt skabe dialog med de nye medlemmer af Menneskerettighedsrådet, som ikke støtter resolutioner om visse lande eller temaer.
- Øge det strategiske samarbejde med FN's Højkommissariat for Menneskerettigheder både på centralt plan og med lokale kontorer.
- Støtte Menneskerettighedsrådets effektivitet og sikre bedre forbindelser med den 3. komité's arbejde og synergier med andre multilaterale menneskerettighedsfora.
- Støtte civilsamfundsorganisationers deltagelse i multilaterale menneskerettighedsfora.

B. Regionale partnerskaber

- Styrke det strategiske partnerskab med Europarådet (herunder Venedigkommissionen) og Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE) for at forbedre sammenhængen og komplementariteten gennem et særligt og diversificeret samarbejde.
- Styrke det regionale samarbejde med Den Afrikanske Union, Organisationen af Amerikanske Stater, Sammenslutningen af Sydøstasiatiske Nationer, Den Arabiske Liga og Den Islamiske Samarbejdsorganisation.
- Støtte og opfordre regionale menneskerettighedsinstitutioner til peerlæring, bl.a. menneskerettighedsdomstole og uafhængige netværk af menneskerettighedsinstitutioner.

C. Bilateralt samarbejde

- Sikre, at der er forbindelse og synergi mellem EU's bilaterale forbindelser (herunder politiske dialoger, menneskerettighedsdialoger og sektorpolitiske dialoger, observation af menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder som led i GSP og indsatsen vedrørende arbejdstagerrettigheder som led i frihandelsaftaler) og EU's multilaterale forbindelser. Fortsat fokusere på opfølgning.
- Indkredse og følge op på konkrete tiltag ved hver runde af dialoger og konsultationer om menneskerettigheder med partnerlandene, idet der især tages hensyn til overvågningsmålene for GSP Plus-initiativet/EBA-initiativet i dialogerne med de præferenceberettigede lande.
- Styrke gennemførelsen af menneskerettighedsbestemmelserne i EU's handelspolitik, bl.a. ved hjælp af GSP og ved at fremme arbejdstagerrettighederne i forbindelse med frihandelsaftaler. Fuldt ud udnytte potentialet i overvågningsmekanismerne og fremme gennemsigtighed, oplysning og inddragelse af interessenter yderligere.
- Fuldt ud udnytte synergier mellem politiske dialoger og sektorpolitiske dialoger, herunder om budgetstøtte, til at fremme menneskerettigheder, demokrati og retsstatsprincippet i partnerlande.
- Systematisk indarbejde menneskerettighedsprincipper og -standards i EU's bilaterale og regionale samarbejde ved at styrke og ajourføre metoden i værktøjskassen: en rettighedsbaseret tilgang, som omfatter alle menneskerettigheder, til EU's udviklingssamarbejde⁷.

D. Civilsamfundet og nationale menneskerettighedsinstitutioner

- Styrke samarbejdet med og øge støtten til et pluralistisk civilsamfund, bl.a. menneskerettighedsforkæmpere, arbejdsmarkedspartnere, uafhængige medieforbund og journalister, akademiske kredse, retlige aktører og humanitære bistandsorganisationer, således at dets aktører kan udøve deres rolle uden nogen form for intimidering, diskrimination eller vold.
- Støtte uafhængige nationale menneskerettighedsinstitutioner og -kommissioner, ombudsmænd og ligestillingsorganer i overensstemmelse med Paris- og Venedigprincipperne og samarbejde med dem som led i menneskerettighedsdialogerne.

⁷ <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&f=ST%209489%202014%20INIT>.

- Fremme struktureret og løbende dialog mellem statslige aktører, civilsamfundet (herunder arbejdsmarkedets parter) og det internationale samfund.
- Støtte og styrke langsigtede partnerskaber med civilsamsfundsaktører og menneskerettighedsbevægelser/socialle bevægelser, bl.a. ved fuldt ud at udnytte enhver mulighed for at støtte græsrodsorganisationer.

E. Erhvervslivet

- Samarbejde med erhvervslivet om opretholdelse og fremme af menneskerettighederne, korruptionsbekæmpelse og bedste praksis for virksomhedernes sociale ansvar, rettidig omhu, ansvarlighed og adgang til retsmidler på en deltagelsesorienteret måde (f.eks. forsyningskæder og nultolerance over for børnearbejde).
- Styrke deltagelsen, herunder en bedre koordinering mellem relevante kommissionstjenestegrene, EU-Udenrigstjenesten, EU's særlige repræsentant for menneskerettigheder og medlemsstaterne, for aktivt at fremme og støtte partnerlandenes bestræbelser på at gennemføre FN's retningslinjer for erhvervsliv og menneskerettigheder, bl.a. ved hjælp af nationale handlingsplaner og relevante retningslinjer for rettidig omhu.
- Støtte flerpartsprocesser med henblik på at udvikle, gennemføre og styrke standarder for erhvervsliv og menneskerettigheder og rettidig omhu samt samarbejde med udviklingsbanker og internationale finansielle institutioner. Fremme regionale projekter, peerlæring og udveksling af god praksis.
- Øge erhvervslivets deltagelse i arbejdet med at sikre øget anstændig beskæftigelse, bæredygtig udvikling og dertil hørende oplysning i hele forsyningskæden.
- Udvikle værktøjer og uddannelsesmateriale om erhvervsliv og menneskerettigheder, ansvarlig virksomhedsadfærd, dialog i den private og offentlige sektor og rettidig omhu i forbindelse med menneskerettigheder, således at EU-delegationerne kan intensivere arbejdet med erhvervsliv og menneskerettigheder.

F. Overholdelse af international menneskerettighedslovgivning og humanitær folkeret

- Forbedre effektiviteten i FN's system af menneskerettighedstraktatovervågende organer og ILO's standardovervågningsmekanisme.
- Fortsat slå til lyd for og bakke op om initiativer, der forbedrer overholdelsen af humanitær folkeret og sikrer det humanitære rum.
- Støtte den Internationale Straffedomstols rolle som en hjørnesteen i bekæmpelsen af straffrihed og etablere netværk, der kan fremme Romstatuttens universalitet og integritet og dens principper om komplementaritet.

IV. NYE TEKNOLOGIER: UDDNYTTELSE AF MULIGHEDER OG TACKLING AF UDFORDRINGER

Digitale teknologier skal have mennesket i centrum. Nye teknologier kan bidrage betydeligt til at beskytte og fremme menneskerettigheder og demokrati ved at gøre offentlighedens deltagelse lettere

og mere effektiv, øge adgangen til offentlige tjenester, fremme dokumenteringen af overtrædelser og krænkelse og fremme deltagelse online. Teknologierne kan dog også have negative konsekvenser, f.eks. ved at gøre det lettere at få adgang til bestemt ulovligt indhold, og disse skal imødegås.

- **gennemførelsesmidler:** politisk dialog; menneskerettighedsdialoger; tematiske og geografiske finansielle instrumenter (relevante programmer og projekter); multilateral og regional deltagelse; målrettet uddannelse til EU-ansatte i delegationerne; offentligt diplomati og målrettede kampagner, konferencer og andre arrangementer og dialog med civilsamfundet, andre ikkestatslige aktører og erhvervslivet.

A. Kapacitetsopbygning og effektiv overvågning

- Gå i dialog med regeringer, civilsamfundet, erhvervslivet og FN-agenturer om, hvordan man sikrer, at menneskerettighedsrammerne respekteres i den digitale tidsalder.
- Overvåge, hvilken positiv rolle nye teknologier som bl.a. kunstig intelligens kan spille, og hvilken trussel de kan udgøre for menneskerettighederne og demokratiet på nationalt og internationalt plan.
- Styrke EU-ansattes udveksling om og uddannelse i brugen af digitale teknologier og kunstig intelligens og konsekvenserne for menneskerettigheder og demokratiske processer.
- Fremme god praksis for bekæmpelse af desinformation, hadefuld tale, ekstremistisk og terrorrelateret indhold, herunder ved hjælp af onlinemediekendskab og digitale færdigheder.
- Undersøge lovgivningsmæssige og ikke-lovgivningsmæssige tilgange til IKT med hensyn til fremme af menneskerettigheder og demokrati. Fremme international udveksling af bedste praksis for teknologiregulering, der er i overensstemmelse med menneskerettighederne.

B. Fremme af menneskerettigheder og demokrati i brugen af digitale teknologier, bl.a. kunstig intelligens

- Støtte udviklingen, evalueringen og gennemførelsen af relevante rammer og internationale standarder, der beskytter menneskerettighederne og demokratiet i det digitale miljø, og sikre bred konsultation, også af platformsudbydere og civilsamfundet. Fremme rettidig omhu (herunder afbødningsplaner) og effektive menneskerettighedskonsekvensanalyser.
- Deltage i multiinteressentprocesser, der fokuserer på menneskerettighedsrammer online.
- Yde støtte til kapacitetsopbygning og anden støtte med henblik på at sætte nationale myndigheder i stand til at udvikle og gennemføre relevante internationale standarder effektivt i onlinemiljøet (f.eks. beskyttelse af børn). Få datafolk og andre relevante eksperter til at deltage i dette arbejde. For at undgå huller i beskyttelsen bør nationale love og regler om digitale spørgsmål afspejle international menneskerettighedslovgivning.
- Beskytte individets ret til privatlivets fred og databeskyttelse, bl.a. i forbindelse med det digitale rum og med hensyn til myndigheders uforholdsmæssig store adgang til data og kontrol. Fremme konvergens i retning af et højt beskyttelsesniveau med inspiration fra positive eksempler såsom den generelle forordning om databeskyttelse. Fremme tiltrædelsen af Europarådets konvention om databeskyttelse.

- Fremme EU-tiltag og støtte globale og regionale bestræbelser på at sikre, at menneskerettighederne og de demokratiske principper overholdes i forbindelse med udviklingen af kunstig intelligens, idet der bygges videre på EU's egen nye tilgang til etisk kunstig intelligens⁸.
- Øge bestræbelserne på at høste fordelene ved nye teknologier for civilsamfundet, bl.a. onlineuddannelse og fjernundervisning, med særligt fokus på at begrænse risici for menneskerettighedsforkæmpere.
- Støtte bestræbelser på at beskytte ytringsfriheden, mediefriheden og mediepluralisme online.
- Gøre teknologierne mere tilgængelige for alle, herunder personer med handicap, allerede i udviklingsfasen og i alle sektorer, også uddannelsessektoren.
- Sikre ansvarlighed i brugen af teknologi, bl.a. ved lovlig adgang til elektronisk materiale, der udgør bevismateriale.

V. OPNÅELSE AF RESULTATER GENNEM SAMARBEJDE

Handlingsplanen gør det muligt for EU at reagere på nye udfordringer ved hjælp af en målrettet og koordineret indsats, og gennemførelsen af den bør være genstand for en omfattende dialog mellem de involverede parter. EU-institutionerne og medlemsstaterne vil samarbejde om at gennemføre den ved hjælp af en koordineret tilgang i overensstemmelse med deres kompetencer i henhold til traktaterne og ved at udveksle god praksis og viden. EU's særlige repræsentant for menneskerettigheder er en vigtig politisk aktør og vil spille en central rolle for styringen af handlingsplanens gennemførelse, således at der opnås vedvarende fremskridt. Europa-Parlamentet har en særlig og vigtig rolle, når det gælder om at fremme menneskerettigheder og demokrati. EU's delegationer og kontorer og medlemsstaternes ambassader vil spille en ledende rolle for beskyttelsen af menneskerettigheder og gennemførelsen af handlingsplanen på nationalt niveau. Globale, EU-baserede og nationale civilsamfundsorganisationer er også vigtige partnere.

A. Gennemførelse og evaluering

- Registrere, hvilke fremskridt der gøres med at opfylde målene i handlingsplanen, idet der tages fuldt hensyn til verdensmålene for bæredygtig udvikling, navnlig gennem den tematiske del af EU's årsberetning om *menneskerettigheder og demokrati i verden*. Tilpasse strukturen i rapporten, så den afspejler gennemførelsen af de prioriterede foranstaltninger.
- Foretage en midtvejsrevision af handlingsplanens gennemførelse.
- Tilrettelægge regelmæssig meningsudveksling i Rådet om bedste praksis og EU-institutionernes og medlemsstaternes fremskridt med handlingsplanens gennemførelse, bl.a. som led i drøftelserne om gennemførelsen af EU's retningslinjer om menneskerettigheder.
- Sikre, at landestrategier om menneskerettigheder og demokrati afspejler de prioriterede foranstaltninger i handlingsplanen, idet der tages hensyn til den landespecifikke kontekst.

⁸ Se Kommissionens hvidbog om "kunstig intelligens – en europæisk tilgang til ekspertise og tillid", COM(2020) 65 final af 19.2.2020.

- Følge op på de af Europa-Parlamentets beslutninger og debatter, der er relevante for handlingsplanens gennemførelse.
- Regelmæssigt drøfte den overordnede gennemførelse af handlingsplanen med civilsamfundet og tilrettelægge en særlig årlig høring.
- Udvide anvendelsesområdet for den ajourførte værktøjskasse: en rettighedsbaseret tilgang, der omfatter alle menneskerettighederne, til EU's udviklingssamarbejde, ved at anvende den på alle EU's programmer vedrørende foranstaltninger udadtil og videreudvikle initiativer som led i den fælles rettighedsbaserede tilgang med medlemsstaterne, bl.a. ved fælles programmering.

B. Offentligt diplomati og strategisk kommunikation

- Opbygge effektive netværk på de sociale medier med henblik på større deltagelse, deling af indhold og opbakning fra influencere, således at der skabes opmærksomhed og holdningsændringer.
- Oplyse om relevante politikker og initiativer, idet der tages højde for offentlighedens opfattelser og lokale sprog og anlægges en kampagne-lignende tematisk tilgang.
- Indkredse metoder til at måle effekten af offentligt diplomati og kampagner og udvikle det bedste indhold og de kanaler, der er bedst egnet til kommunikation med offentligheden.
- Finde og fremme gode historier om menneskerettigheder og udnytte deres potentiale for skabe flere positive praktiske ændringer i menneskerettighedssituationen.